

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

Meddelande nr 2022:22

Tillsynsvägledningsplan för byggnadsnämnderna i Jönköpings län 2023 – 2025

Meddelande	nummer 2022:22
Referens	Carl-Magnus Pehrsson, Samhällsbyggnadsenheten, Samhällsavdelningen. December, 2022
Kontaktperson	Carl-Magnus Pehrsson, Länsstyrelsen i Jönköpings län
Webbplats	www.lansstyrelsen.se/jonkoping
ISSN	1101-9425
ISRN	LSTY-F-M—22/22--SE

© Länsstyrelsen i Jönköpings län 2022

Innehållsförteckning

Bakgrund och syfte	4
Länsstyrelsens tillsynsvägledningsroll.....	4
Uppföljning och utvärdering	4
Rättsliga utgångspunkter för tillsyn, tillsynsvägledning och tillsynsvägledningsplan.....	5
Mål för tillsynsvägledning.....	6
Bilaga 1.....	7

Bakgrund och syfte

Denna tillsynsvägledningsplan för 2023 - 2025 syftar till att tydliggöra Länsstyrelsens tillsynsvägledningsroll enligt plan- och bygglagen (2010:900). Tillsynsvägledning innebär allt från vägledning om hur tillsyn ska bedrivas till hur olika tillsynssituationer kan förebyggas.

Länsstyrelsens tillsynsvägledningsroll

Länsstyrelsen ska ge tillsynsvägledning till kommunernas byggnadsnämnder genom råd och vägledning om tillsyn, information om lagstiftning och regler som omfattar tillsyn samt om tillvägagångssätt för att genomföra tillsyn på ett rättssäkert och effektivt sätt. Tillsynsvägledning till byggnadsnämnderna kan vara allmän eller inriktad mot särskilt specifika ämnesområden.

Målet är att tillsynsvägledningen ska bidra till att byggnadsnämndernas tillsyn blir så rättssäker, ändamålsenlig och likartad som möjligt.

Länsstyrelsens tillsynsvägledning av byggnadsnämndernas tillsynsarbete förtydligas genom plan- och byggförordningen (2011:338). Enlig förordningen ska Länsstyrelsen tillsammans med Boverket aktivt samverka i denna tillsynsvägledning.

Länsstyrelsen ska följa upp och utvärdera kommunernas tillsynsarbete och lämna uppgifter till Boverket om byggnadsnämndernas tillsynsarbete.

Både Boverket och Länsstyrelsen ska ha en plan för sin tillsynsvägledning. Planen ska omfatta en period på tre år och revideras vid behov. Syftet med en sådan tillsynsvägledningsplan är att åstadkomma ett strukturerat vägledningsarbete där vägledningen främst avser att stödja byggnadsnämndernas tillsynsarbete.

Kommunen ska genom sin byggnadsnämnd bedriva tillsyn i enskilda ärenden enligt PBL och Länsstyrelsen ska ge byggnadsnämnden råd och stöd i nämndens tillsynsarbete. Om någon är missnöjd med kommunens hantering av ett ärende kan det anmälas till Justitieombudsmannen (JO).

Uppföljning och utvärdering

Tillsynsvägledningsplanen kommer att följas upp genom den utvärdering som sker genom inrapportering i den årliga plan- och byggenkäten till Boverket. En nationell samordning mellan länsstyrelserna sker vid val av frågeställningar som Boverket använder i denna enkät. När det gäller tillsynsvägledningen inom byggområdet följs denna upp genom utvärdering av länsstyrelsens nationellt samordnade enkät som sedan avrapporteras till Boverket.

Den treåriga rullande aktivitetsplanen (bilaga 1) stäms årligen av mot dessa avrapporteringar och revideras med hänsyn till både nationella och regionala förutsättningar för tillsynsarbetet.

Rättsliga utgångspunkter för tillsynsvägledning och tillsynsvägledningsplan

Länsstyrelsen ska enligt plan- och byggförordningen (2011:338), bedriva en aktiv tillsynsvägledning i byggfrågor. Länsstyrelsen ska också ha en plan för sin tillsynsvägledning som ska omfatta en period av tre år och vid behov revideras (denna plan). Länsstyrelsen och Boverket ska aktivt verka för samordning och samverkan i tillsynsvägledningen.

Utdrag ur kapitel 8 i plan- och byggförordningen (2011:338)

13 § Boverket och länsstyrelsen ska ge tillsynsvägledning när det gäller tillsynen enligt plan- och bygglagen (2010:900) och denna förordning på det sätt som närmare framgår av 14 och 15 §§.

Myndigheterna ska aktivt verka för samordning och samverkan i tillsynsvägledningen.

14 § Länsstyrelsen ska

1. ge tillsynsvägledning i länet genom att ge byggnadsnämnden råd och stöd i nämndens tillsynsarbete,
2. följa upp och utvärdera byggnadsnämndens tillsynsarbete, och
3. lämna uppgifter till Boverket om länsstyrelsens tillsynsvägledning och utvecklingen av byggnadsnämndens tillsynsarbete, om Boverket begär det.

15 § Boverket ska ge tillsynsvägledning till

1. länsstyrelsen i plan- och byggfrågor, och
2. byggnadsnämnden genom råd och stöd i dess tillsynsarbete.

16 § Både Boverket och länsstyrelsen ska ha en plan för sin tillsynsvägledning. Planen ska omfatta en period av tre år och vid behov revideras.

17 § Boverket ska regelbundet sammanställa erfarenheterna från

1. kommunens tillsynsarbete, och
2. länsstyrelsens och verkets tillsynsarbete och tillsynsvägledning.

Sammanställningen ska lämnas till regeringen.

18 § Länsstyrelsen ska

1. följa upp byggnadsnämndens tillämpning av plan- och bygglagen (2010:900) och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och vid behov ge byggnadsnämnden råd och stöd, och
2. på Boverkets begäran lämna
  - a) uppgifter om byggnadsnämndens tillämpning av plan- och bygglagen och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen, och
  - b) sådana redovisningar av detaljplaner och områdesbestämmelser samt av planeringsunderlag för regionplaner, översiktsplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser som behövs för att Boverket ska få kännedom om aktuella utvecklingstendenser inom verkets ansvarsområde.

Mål för tillsynsvägledning

Målet är att länets samtliga kommuner ska bedriva ett strukturerat tillsynsarbete. För att bidra till att målet uppfylls ger Länsstyrelsen råd och stöd till byggnadsnämnderna samt deras tjänstepersoner om deras ansvar och roll som tillsynsmyndighet.

Målsättningen är främst inriktad på att höja kompetensen kring vilka krav lagstiftningen ställer på byggnadsnämndernas tillsynsansvar samt ge råd om i vilka former tillsynen kan bedrivas.

Länsstyrelsens övergripande aktiviteter för att nå målen:

- Kartlägga omfattningen av byggnadsnämndens tillsyn och hur tillsynsarbetet är organiserat.
- Kartlägga hur byggnadsnämndens tjänstepersoner och politiker bedömer att tillsynen fungerar och hur man önskar att Länsstyrelsens vägledning utformas.
- Länsstyrelsen ska anordna informationsträffar för kommunerna om ny lagstiftning.
- Länsstyrelsen ska aktivt delta vid de kommunala länsträffar som anordnas inom byggområdet. Träffarna anordnas genom kommunernas byggsamverkan i Jönköpings län på byggområdet.
- Länsstyrelsen ska utgöra en stödjande resurs för kommunala samverkansprojekt för ett utvecklat tillsynsansvar. Länsstyrelsen ska aktivt samverka med byggsamverkan i Jönköpings län.
- Länsstyrelsen ska verka för att länets samtliga byggnadsnämnder har en antagen tillsynsplan som inbegriper byggtillsyn.

För att förtydliga Länsstyrelsens tillsynsvägledningsinsatser inom byggområdet under den närmaste treårsperioden har en särskild aktivitetsplan tagits fram, Aktivitetsplan för tillsynsvägledning inom byggområdet år 2023 - 2025 (se bilaga 1).

Bilaga 1

Aktivitetsplan, tillsynsvägledning inom byggområdet, år 2023–2025

Övergripande inriktning		
2023	Aktivitet	Ansvarig
Handläggarestöd		
Hemsida Jönköpings län	Kontinuerligt ajourhålla hemsidan genom nationell samordning.	Länsstyrelserna tillsammans
Information och rådgivning	Ta fram och uppdatera vägledningmaterial i broschyrform eller material för hemsidan angående aktuellt ämne.	Länsstyrelserna tillsammans
	Telefonvägledning, mejlsvar.	Länsstyrelsen
	Nyhetsbrev med aktuell information.	Länsstyrelsen
	Kommunbesök hos några av länets kommuner. Ge information på byggsamverkan.	Länsstyrelsen
Konferenser/workshops		
Tillsynsvägledningsträffar	Under året anordna minst två informationsträffar per halvår för kommunerna med inbjudna externa gäster. Det kan ske som digitala eller fysiska träffar. Tillsynsvägledning/råd om tillämpning av lagstiftning i aktuella frågeställningar.	Länsstyrelsen, stöd av Boverket
Nätverksmedverkan		
Nätverk för handläggare	Stärka de kommunala tjänstepersonerna i deras tillsynsroll genom handläggarnätverk och handläggartäffar inom olika tillsynsområden. Handläggartäffar för de som arbetar med OVK. Två tillfällen per år. Länsstyrelsen bjuder in till träffen på våren.	Länsstyrelsen/kommunerna
Kompetensutveckling		
Länsstyrelsens tillsynsvägledare	Medverka i nationellt nätverk för tillsynsvägledning inom byggområdet.	Länsstyrelsen

Övergripande inriktning		
Öka kunskapen om arbetsätt för tillsyn inom kommunernas tillsynsansvar enligt PBL		
2024	Aktivitet	Ansvarig
Handläggartöd		
Hemsida Jönköpings län	Kontinuerligt ajourhålla hemsidan genom nationell samordning.	Länsstyrelserna tillsammans
Information och rådgivning	Ta fram och uppdatera vägledningsmaterial i broschyrform eller material för hemsidan angående aktuellt ämne.	Länsstyrelserna tillsammans
	Telefonvägledning, mejlsvar.	Länsstyrelsen
	Nyhetsbrev med aktuell information.	Länsstyrelsen
	Kommunbesök hos några av länets kommuner. Ge information på byggsamverkan.	Länsstyrelsen
Konferenser/workshops		
Tillsynsvägledningsträffar	Under året anordna minst två informationsträffar per halvår för kommunerna med inbjudna externa gäster. Det kan ske som digitala eller fysiska träffar. Tillsynsvägledning/råd om tillämpning av lagstiftning i aktuella frågeställningar.	Länsstyrelsen, stöd av Boverket
Nätverksmedverkan		
Nätverk för handläggare	Stärka de kommunala tjänstepersonerna i deras tillsynsroll genom handläggarnätverk och handläggartäffar inom olika tillsynsområden. Handläggartäffar för de som arbetar med OVK. Två tillfällen per år. Länsstyrelsen bjuder in till träffen på våren.	Länsstyrelsen/kommunerna
Kompetensutveckling		
Länsstyrelsens tillsynsvägledare	Medverka i nationellt nätverk för tillsynsvägledning inom byggområdet.	Länsstyrelsen

Övergripande inriktning	Öka kunskapen om arbetsätt för tillsyn inom kommunernas tillsynsansvar enligt PBL	
2025	Aktivitet	Ansvarig
Handläggartöd		
Hemsida Jönköpings län	Kontinuerligt ajourhålla hemsidan genom nationell samordning.	Länsstyrelserna tillsammans
Information och rådgivning	Ta fram och uppdatera vägledningsmaterial i broschyrform eller material för hemsidan angående aktuellt ämne och tillämpning av PBL.	Länsstyrelserna tillsammans
	Telefonvägledning, mejlsvar.	Länsstyrelsen
	Nyhetsbrev med aktuell information.	Länsstyrelsen
	Kommunbesök hos några av länets kommuner. Ge information på byggsamverkan.	Länsstyrelsen
Konferenser/workshops		
Tillsynsvägledningsträffar	Under året anordna minst två informationsträffar per halvår för kommunerna med inbjudna externa gäster. Det kan ske som digitala eller fysiska träffar. Tillsynsvägledning/råd om tillämpning av lagstiftning i aktuella frågeställningar.	Länsstyrelsen, stöd av Boverket
Nätverksmedverkan		
Nätverk för handläggare	Stärka de kommunala tjänstepersonerna i deras tillsynsroll genom handläggarnätverk och handläggartäffar inom olika tillsynsområden. Handläggartäffar för de som arbetar med OVK. Två tillfällen per år. Länsstyrelsen bjuder in till träffen på våren.	Länsstyrelsen/kommunerna
Kompetensutveckling		
Länsstyrelsens tillsynsvägledare	Medverka i nationellt nätverk för tillsynsvägledning inom byggområdet.	Länsstyrelsen

Länsstyrelsen
i Jönköpings län